

Asia: VN/2401/2026

Ehdotus kansallisiksi mediakasvatuslinjauksiksi

1. Johdanto

Mahdolliset kommentit ja huomiot johdannosta:

Itä-Suomen yliopiston soveltavan kasvatustieteen ja opettajakoulutuksen osasto tuo esiin, että ehdotus mediakasvatuksen linjauksiksi on tärkeä ja hyvin valmisteltu. Mediakasvatuksen osaamista tulee vahvistaa sekä yhteiskunnassa laaja-alaisesti että opettajankoulutuksessa.

2. Mediakasvatuksen nykytila

Mahdolliset kommentit ja huomiot mediakasvatuksen nykytilasta:

Opettajakoulutuksessa (varhaiskasvatuksen opettajien, luokanopettajien, käsityön, kotitalouden ja eri aineenopettajien koulutukset) mediakasvatus on integroitunut pääosin osaksi opintoja. Mediakasvatus on mukana koulutuksissa omana sisältönään esiin pakollisissa opinnoissa erityisesti osana tekstitaidon ja kielitieton opintoja, mutta sitä sivutaan myös muilla opintojaksoilla (mm. yhteiskuntaopin, maantieteen, kuvataiteen opetuksessa, pedagogiikan eri opinnot). Lisäksi useilla valinnaisjaksoilla teemaa sivutaan eri näkökulmista vahvemmin. Itä-Suomen yliopistossa on mediakasvatuksen sivuaine (25 op), jonka voi valita kuka tahansa opiskeltavaksi.

3. Visio

Mahdolliset kommentit ja huomiot visiosta:

Visio huomioi monipuolisesti yksilön ja yhteiskunnan, yhdenvertaisuuden ja osallisuuden näkökulmat. Kestävyys eettisessä mielessä on tärkeä huomioida mediakasvatuksessa, siksi visiossa olisi tarpeen huomioida lasten mediankäytön määrä ja rooli aivoterveysten näkökulmasta.

4. Tavoitteet

Mahdolliset kommentit ja huomiot tavoitteista:

Tavoitteet ovat monipuoliset. Mediakasvatuksen tavoite toimijuuden vahvistajana: opettajien tulee tuntee myös digisuositukset ja tarkastella kriittisesti mediankäyttöä sen eri muodoissa suhteessa lasten/käyttäjien ikään. Tämä näkökulma olisi tarpeen olla mukana.

5. Toimenpiteet

Mahdolliset kommentit ja huomiot toimenpiteistä:

5.2: Mediakasvatuksen asemaa opettajankoulutuksessa vahvistetaan. Jokaisella opettajaksi valmistuvalla on vähintään perustiedot ja pedagogiset taidot medialukutaidon opettamisesta. Selvitetään ja kehitetään korkeakoulujen välisiä yhteistyömalleja sen varmistamiseksi, että jokaisella mediakasvatusta tulevassa työssään tarvitsevalla opiskelijalla on mahdollisuus perehtyä mediakasvatukseen yksittäisiä kursseja laajemmin.

Mediakasvatus on integroitunut myös laajemmin korkeakouluopetukseen. Yliopisto-opetuksessa opiskelijoiden tulee tunnistaa mm. tiedon luotettavuuteen, pätevyyteen ja uskottavuuteen vaikuttavia seikkoja. Näitä harjoitellaan sekä tutkimusmenetelmissä ja opinnäytetöissä, mutta myös osana tiedollisen osaamis pohjan rakentumista.

6. Toimeenpano ja seuranta

Mahdolliset kommentit ja huomiot toimeenpanosta ja seurannasta:

-

7. Liitteet

Mahdolliset kommentit ja huomiot liitteistä:

-

8. Yleiset kommentit linjausluonnoksesta

Yleiset kommentit kokonaisuudesta:

-

9. Muita mahdollisia terveisiä valmistelijoille

Muita mahdollisia terveisiä:

Sitoudumme luonnostekstin mukaisesti vahvistamaan mediakasvatuksen tutkimusperustaista sisällöllistä ja pedagogista osaamista Itä-Suomen opettajakoulutuksessa.

